

Õiguskantsler

Riigikogu põhiseaduskomisjon
Riigikogu sotsiaalkomisjon
Riigikogu rahanduskomisjon
Riigikogu riigireformi probleemkomisjon
Rahandusministeerium, rahandusminister ja
riigihalduse minister
Sotsiaalministeerium, sotsiaalkaitseminister

Teie nr

Meie 11.07.2017 nr 7-9/170458/1703021

Üldhooldusteenuse kvaliteet

Austatud sotsiaalpoliitika kujundajad ja rakendajad

Paljude Eesti üldhoolekodude olukord ei vasta inimväärikuse nõuetele, on selgunud õiguskantsleri ametkonna kontrollkäikudel. Inimeste põhiõiguste ja –vabaduste kaitseks, rikkumiste ennetamiseks¹ ja üldhooldusteenuse kvaliteedi parandamiseks saatsin kõigile hoolekandetasutustele ülevaate õiguskantsleri ametkonna kontrollkäikudel tuvastatud puudujääkide kohta (lisatud).

Hoolekandetasutuse elanik seisab oma tervisliku seisundi ja rahaliste võimaluste piiratuse tõttu sageli silmitsi sundolukorraga. Tema enese tahtest sõltub vähe, oma elamistingimusi ja hooldusteenuse kvaliteeti ta sisuliselt muuta ei saa.

Mitmeid ringkirjas mainitud puudusi saab kõrvaldada asutuste parema töökorralduse ja töötajate koolitamisega. Samas on ka selge, et paljud probleemid tulenevad valdkonna kroonilisest alarahastamisest. Loodan, et kohaliku omavalitsuse ülesannete ja rahastamise muutmisel arvestatakse vajadusega oluliselt parandada elu- ja hoolduskvaliteeti hoolekodudes. Ka värske [Maailmapanga raport](#) soovitab Eestil märgatavalt suurendada pikaajalise hoolduse rahastamist.

Avalikkusel napib teadmisi kohaliku omavalitsuse kohustuste ulatusest² sotsiaalteenuste korraldamisel. Samuti pole eakate lähedased sageli kursis oma õigusega taotleda kohalikult omavalitsuselt tuge hooldusteenuse eest tasumiseks³. Sotsiaalteenuste, muuhulgas üldhooldusteenuse mahu planeerimisel tuleb kindlasti arvestada märkimisväärse hulga eakate ja

¹ Lisaks [põhiõiguste ja –vabaduste kaitse](#) tagamise ülesannetele täidab õiguskantsler ka [väärkohtlemise riikliku ennetusasutuse](#) ülesandeid.

² Vt [kohaliku omavalitsuse väljakutsed sotsiaalteenuste korraldamisel](#) ja [õiguskantsler 24.10.2016 kiri nr 7-8/161082/1604298](#) sotsiaalteenustest kohalikes omavalitsustes, kus ühe kohustusliku teenusena on välja toodud ka väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus, mida kohalik omavalitsus on kohustatud korraldama.

³ Vt ka K. Ploom, A. Sarapuu, [Abivajaja omaosalus sotsiaalteenuse eest tasumisel](#). Sotsiaaltöö, 05.06.2017.

nende lähedaste praegust kohati ülisuurt koormust.⁴ Omavalitsused peavad olema valmis korraldama ja rahastama vajalikke teenuseid ka olukorras, kus teenusevajajaid oluliselt lisandub nii demograafilistel põhjustel kui ka õigusteadlikkuse kasvu tõttu.

Eakad ja teised abivajajad ei suuda sageli ise enese eest enam seista. Seda tähtsam roll on täita sotsiaalpoliitika kujundajatel ja eakate hooldusteenuse korraldajatel.

Austusega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Lisa: Ringkiri üldhooldusteenuse osutajatele 6 lehel 1 eks

Koopia: Eesti Linnade Liit, Eesti Maaomavalitsuste Liit

Eva Lillemaa 693 8439
Eva.Lillemaa@oiguskantsler.ee

⁴ Lähedased või pereliikmed hooldavad sageli eakat ise kodus, sest hooldusteenus on liialt kulukas ning napib teadmisi kohalikult omavalitsuselt abi palumise võimaluste kohta. Raskes tervislikus seisundis lähedase pikaajaline kodus hooldamine võib mõjutada pereliikmete vaimset tervist, lisaks ei jõua hooldaja ka tööturule.